

Homilije o Janezovem evangeliju 56

Jn 9,1-2

»In ko je šel Jezus mimo, je zagledal človeka, ki je bil slep od rojstva. Njegovi učenci so ga vprašali in rekli: ›Rabi, kdo je grešil, on ali njegovi starši, da se je rodil slep?‹«

Ker je poln ljubezni do ljudi / in skrbi za naše zveličanje / ter si želi zapreti usta neumnih ljudi, ne opusti ničesar, kar je v njegovi moči, čeprav ni tam nikogar, ki bi mu prisluhnil. ... Ko so namreč videli, kako zavzeto opazuje človeka, so ga vprašali: »Kdo je grešil, on ali njegovi starši?«

Napačno vprašanje, kajti kako bi mogel grešiti, preden se je rodil? In kako bi bil on kaznovan, če so grešili njegovi starši? Od kod jim torej pride na misel, da so postavili to vprašanje? ... Učenci tukaj niso govorili toliko zaradi tega, da bi nekaj izvedeli, temveč iz zbeginosti.

»Jezus je odgovoril: ›Ni grešil ne on ne njegovi starši, ampak da se na njem razodenejo Božja dela.‹«

Tega ni rekel zato, da bi jih odvezal od grehov, saj ne pravi preprosto: »Ni grešil ne on ne njegovi starši, da se je rodil slep,« temveč doda: »ampak da bi se v njem proslavil Božji Sin.«

Kajti tako ta človek kot njegovi starši **so** grešili, vendar njegova slepota ne izvira od tod. In to je rekel ne zato, ker bi nakazoval, – čeprav pri tem človeku res ni šlo za to – da pa so bili drugi oslepljeni zaradi takšnega vzroka, namreč zaradi grehov svojih staršev; saj ni mogoče, da bi bil nekdo kaznovan, ko greši nekdo drug. Če bi namreč dopustili to, bi morali dopustiti tudi, da je grešil pred svojim rojstvom.

Kakor torej takrat, ko je izjavil: »ni grešil ta človek,« ni rekel, da je mogoče grešiti že od samega rojstva in biti za to kaznovan; tako tudi takrat, ko je rekel: »niti njegovi starši,« ni rekel, da je nekdo lahko kaznovan zaradi svojih staršev. ...

Če pa kdo ugovarja: »Kako je torej rečeno: ›Obiskujem krivdo očetov na sinovih do tretjega in četrtega rodu?‹« (5 Mz 5,9), bi morali odgovoriti takole: ta trditev ni univerzalna, ampak je izrečena glede določenih ljudi, ki so prišli iz Egipta. Njen pomen pa je takšen: »Ker so ti, ki so prišli iz Egipta po znamenjih in čudežih, postali slabši od svojih prednikov, ki niso videli nobene od teh stvari, bodo trpeli enako, kakor so trpeli oni drugi, saj so si upali zagrešiti iste prestopke.« In kdor bo pozoren na ta odlomek, bo še bolj zagotovo vedel, da je bilo to izrečeno o tistih ljudeh.

»Da se na njem razodenejo Božja dela,« pravi.

Glej, tukaj je spet druga težava: ali brez kaznovanja tega človeka ni bilo mogoče pokazati Božje slave? Zagotovo ni rečeno, da je bilo nemogoče, saj je bilo mogoče, toda rečeno je: »da bi se razodela prav v tem človeku«. »Kaj torej,« pravi nekdo, »ali je trpel krivico zaradi Božje slave?« Kakšno krivico, povej mi? Kaj pa, če ga Bog sploh nikoli ne bi hotel priklicati v bivanje?

Vendar jaz trdim, da je od svoje slepote prejel celo korist, saj je pridobil tudi vid notranjih oči. Kaj je Judom koristilo njihovo gledanje? Nakopali so si še težjo kazen, saj so bili zaslepljeni, medtem ko so videli. In kakšno škodo je imel ta človek zaradi svoje slepote? Saj je prav po njej spregledal. Kakor torej nesreče sedanjega življenja niso nekaj hudega, tako tudi dobrine niso vedno dobre; le greh je resnično zlo, slepota pa ni zlo. In On, ki je tega človeka privedel iz nebitja v bitje, ga je tudi mogel pustiti takšnega, kot je bil.

2. Nekateri pa pravijo, da ta veznik »da« sploh ne izraža **vzroka**, temveč se nanaša na **posledico** čudeža; kakor takrat, ko pravi: »Za sodbo sem prišel na ta svet, da bi spregledali tisti, ki ne vidijo, in oslepeli tisti, ki vidijo« (Jn 9,39); pa vendar ni prišel zato, da bi tisti, ki so videli, oslepeli. In podobno tudi Pavel: »Ker je to, kar je mogoče spoznati o Bogu, je očitno, ... zato zanje ni opravičila.. (Rim 1,19-20); pa vendar jim tega ni pokazal zato, da bi jim odvzel opravičilo, temveč zato, da bi opravičilo pridobili. ...

Ali ne vidiš povsod, da se ta veznik »da« nanaša na posledico? Kajti kakor lahko neki odličen arhitekt zgradi del hiše, preostanek pa pusti nedokončan, da bi tistim, ki ne verujejo, s pomočjo tistega ostanka dokazal, da je on avtor celote; tako tudi Bog sestavlja in dopolnjuje naše telo – kakor pri razpadajoči hiši: ozdravlja usahlo roko, krepi hrome ude, poravnava hrome, očiščuje gobavce, dviga bolne, ozdravlja pohabljenе, kliče mrtve iz smrti, odpira oči, ki so bile zaprte, – ali kaj dodaja tam, kjer tega prej ni bilo; vse te stvari, ki so napake, izvirajoče iz slabosti naše narave, je on s tem, ko jih popravlja, uporabil, da bi pokazal svojo moč.

Ko pa je rekel: »Da bi se razodela Božja slava,« je govoril o sebi, ne o Očetu. Očetova slava je bila že razodeta. Ker so namreč slišali, da je Bog ustvaril človeka, ko je vzel prah zemlje, je tako tudi Kristus naredil blato. Če bi rekel: »Jaz sem tisti, ki je vzel prah zemlje in naredil človeka,« bi se to poslušalcem zdelo trda stvar; ko pa je bilo to pokazano z dejanem samim, jim ni bilo več v napoto. Tako je on s tem, ko je vzel prst in jo zmešal s slino, pokazal svojo skrito slavo; kajti ni bila majhna slava to, da so ga imeli za Arhitekta stvarstva.